

BOGSTART

21. januar 2015

Buchstart i Hamburg:

Når børnelægen uddeler bogpakker

- Vi har et tæt samarbejde med byens praktiserende børnelæger kombineret med aktiviteter på biblioteker, familiecentre mm. Det er omdrejningspunktet for vores bogstart-arbejde, indledte projektleder Nina Kuhn og projektmedarbejder Anette Huber fra Buchstart i Hamburg. Buchstart er et privat initiativ, der har eksisteret siden 2007, og som er finansieret via fonde og tilskud fra Hamburg by.

Alle børn i Hamburg får en bogstart-pakke med to bøger og brochurer fra blandt andet biblioteket, når de er til 1 års-undersøgelse hos børnelægen: Et godt sprog er nøglen til et godt helbred, mener Hamburgs 150 børnelæger, og de bruger derfor gerne fem frivillige minutter ved den obligatoriske 12 måneders-undersøgelse til at udlevere pakken og informere forældrene om betydning af bøger og sproglig stimulering.

Rabatkupon til lånerkort

Bibliotekerne spiller også en central rolle i Buchstart: Forældrene bliver introduceret til biblioteket via en invitation og en rabatkupon, der ligger sammen med bøgerne i Bogstart-pakken. Her får forældrene tilbud om at købe et lånerkort til det lokale børnebibliotek for kun 3 euro – en meget lav pris i forhold til hvad det normalt koster at låne på Hamburgs biblioteker.

Når familien møder op på biblioteket, bliver børn og forældre desuden inviteret til forskellige aktiviteter: Læseklubber, forældre/barn-grupper med rim og remse-aktiviteter samt børnehavesamarbejde er nogle af bibliotekets aktiviteter med rødder i Buchstart.

Børnelægen som ambassadør

- Vi har valgt at samarbejde med børnelægerne, fordi vi dermed sikrer, at vi når ud til næsten samtlige de 18000 børn, som hvert år fødes i Hamburg, forklarede Nina Kuhn og Anette Huber.

Hamburgs børnelæger har helt fra starten været meget positive overfor samarbejdet, og de støtter også op om Buchstarts aktuelle planer om at forsøge at skaffe midler til en 3 års-pakke: Selvom Hamburg har mange euromillionærer, er der store sociale forskelle, og 50.000 af byens børn lever i fattigdom. På landsplan er hver 8. tysker desuden funktionel analfabet.

- Derfor er det så vigtigt for os at nå ud til alle børn og så litterære frø, så de får bedre mulighed for at udvikle et nuanceret ordforråd; forstå verden i al dens mangfoldighed og kunne udtrykke og begå sig i mange forskellige sammenhænge, pointerede Anette Huber.

Fundraising og netværk driver værket

BOGSTART

21. januar 2015

Buchstarts medarbejdere bruger meget tid på fundraising og netværksarbejde. De deltager også i en række børnelitteraturfestivaler og i netværk for professionelle, der arbejder med børnelitteratur og læsning.

- Vi er afhængige af støtte fra rigtig mange parter. Heldigvis er der blandt de velhavende indbyggere i Hamburg en lang tradition for at donere midler til velgørende formål, og byens borgmester og kulturpolitikere har bakket op om os helt fra starten: De støtter Buchstart økonomisk, giver os lov til at bruge byens logo på Buchstart-taskerne, og de gør gerne reklame for os ved at stille op til Buchstart-begivenheder, forklarede Anette Huber.

Buchstart har også fået støtte fra en række af byens virksomheder. Blandt andet et stort bogforlag, der trykker Buchstarts materialer gratis; en butikskæde, der lægger gratis lagerplads til; og de to forlag, der leverer bogstart-bøgerne til produktionsprisen. Frivillige kræfter pakker desuden bogpakkerne.

Børnebibliotekarere på rim og remse-kursus

På en del af Hamburgs børnebiblioteker kan børn på 0-3 år og deres forældre deltage i rim- og remsegrupperne, Gedichte für Wichte, der hver uge mødes omkring sprogstimulerende sanglege.

Byens biblioteker har ikke den plads og de personaleressourcer, som danske biblioteker har – derfor foregår rim og remsegrupperne i nogle kvarter i stedet i de lokale familiecentre eller i daginstitutionerne.

Buchstart har udviklet Gedichte für Wichte-forløbene og uddanner bibliotekarere, pædagoger og familiecentermedarbejdere til at lede dem: I 2014 deltog 300 fagmedarbejdere i kurserne, og 800 af byens familier mødtes hver uge i byens i alt 65 Gedichte für Wichte-grupper.

I resten af Tyskland findes der nu 40 tilsvarende Gedichte für Wichte-grupper, som også udspringer af Buchstart i Hamburg. I nogle boligområder foregår grupperne på andre modersmål, fx spansk, tyrkisk og kinesisk.

Børnelæger eller bibliotekarere som døråbnere?

På spørgsmål fra salen om, hvorfor netop børnelægerne er valgt som formidlere af Buchstart-pakkerne, forklarede Anette Huber, at det koster penge at bruge biblioteket – derfor kommer langt fra alle familier der. Vuggestuer er samtidig et ret nyt fænomen i Tyskland, som kun et fåtal af familier indtil videre benytter. Men stort set alle familier kommer til de obligatoriske undersøgelser hos børnelægen.

Lægen er desuden en autoritet, og alle forældre lytter til hans/hendes budskab, når han/hun siger, at det er vigtigt at styrke børns sprog fra de er helt små.

Dog har lægerne ikke tid til at gå i detaljer med at kvalificere forældrenes indsats for at styrke barnets sproglige udvikling:

- Vi har givet lægerne en pjece med forslag til, hvordan de kan informere forældrene. Men den enkelte læge beslutter selv, hvordan han/hun griber formidlingen an, understregede Nina Kuhn.

BOGSTART

21. januar 2015

Et forskningsprojekt på Hamburgs medicinske universitet viser, at både læger og forældre generelt er meget glade for bogpakkerne, og at Buchstart-børnene generelt har en bedre sprogudvikling end børn, der ikke deltager i Buchstart. Derfor ser det ud til, at Buchstart gør en forskel.

Afslutningsvist forklarede Anette Huber, at der også findes en statsstøttet læsekampagne i Tyskland, *Lesestart*. Men hvor Buchstart satser på at nå alle børn som et permanent tilbud, er Lesestart et tidsbegrænset projekt, som kun uddeler bøger til udvalgte årgange af børn.

Læs mere på www.buchstart-hamburg.de

Teksten er udarbejdet af journalist Monica C. Madsen